

رویکرد عمومی به سیاست‌های مدیریت تقاضای سفر

مطالعه موردی: ناحیه مرکزی شهر اصفهان
علیرضا کیانی^۱ - غلامرضا شیران^۲

چکیده :

افزایش عرضه تسهیلات حمل و نقل شخصی علاوه بر داشتن هزینه فراوان سرمایه‌گذاری، باعث جذب بیشتر خودروهای شخصی به مرکز شهر می‌شود و در درازمدت بر مسئله تراکم ترافیک دامن می‌زند، بنابراین راه حل بهینه‌ای نیست. در این راستا اهمیت بکارگیری رویکردهای مدیریت تقاضا مورد توجه پژوهشگران حمل و نقل قرار گرفته است. در رابطه با کنترل تقاضای حمل و نقل روش‌های گوناگونی در سراسر جهان تجربه شده است که برخی دارای نتایج ضعیف و در نهایت منجر به شکست طرح شده‌اند. و برخی دارای نتایج ضعیف و در نهایت منجر به شکست طرح شده‌اند. در بکارگیری سیاست‌های حمل و نقلی باید نحوه نگرش جامعه هدف و بستر فرهنگی آن را برای اجرای سیاست‌های مورد نظر بررسی کنیم، بدین خاطر که هر شهری شرایط منحصر به فرد خود را دارد، بنابراین در برابر سیاست‌های متفاوت تأثیرات متناسب با شرایط خود را می‌پذیرد. اطلاعات دریافتی از این مرحله زمینه ساز بومی سازی سیاست‌های مورد نظر در جامعه هدف و در نتیجه به دریافت تأثیر مورد انتظار از بکارگیری سیاست‌های مربوطه کمک می‌کند. بر این اساس، این تحقیق بر مسئله نگرش شهروندان نسبت به نقش سیاست‌های مدیریت تقاضا در مطلوبیت فردی و کنترل سفرهای روزانه تمرکز یافته است. از آنجا که در حال حاضر سیاست‌های مدیریت تقاضا در شهر اصفهان بطور کامل اجرا نشده است، از روش رجحان بیان شده استفاده شد. در این تحقیق از پرسش‌شوندگان خواسته شد سیاست‌های مدیریت تقاضای سفر را ابتدا برحسب علاقه خود و سپس بر اساس میزان تأثیر آن بر عدم استفاده از خودرو شخصی در ناحیه مرکزی اولویت بندی کنند. گرایش بالای مخاطبین به سیاست‌های منصفانه تر و عدم تمایل به ایجاد محدودیت‌های غیر منعطف، از بارزترین مشاهدات این تحقیق بود.

کلیدواژه : سیاست‌های مدیریت تقاضای سفر- رجحان بیان شده - رویکرد عمومی

۱- مقدمه :

افزایش بی‌رویه سفرها، موجب افزایش ازدحام و شلوغی در سیستم‌های حمل و نقل و ترافیک خیابان‌ها شده است. این شلوغی و ازدحام مشکلات جدی اقتصادی و زیست محیطی نظیر آلودگی هوا و سروصدا را در پی داشته است. زمانی که در مورد تشدید علاقه عمومی به سمت ترافیک موتوری و بخصوص استفاده از خودرو شخصی می‌اندیشیم، به دلایل زیادی، در مورد آینده‌ای که چندان هم دور نیست، نگران می‌شویم. مستندات زیادی از تأثیرات منفی ترافیک بر تغییرات آب و هوایی محیط زیست وجود دارند که همواره در حال افزایش‌اند که این امر یکی از دلایل این نگرانی است. برخی اینچنین استدلال می‌کنند که وقتی شرایط واقعا وخیم شده است یک سیستم سیاسی مستبدانه باید محدودیت‌هایی را تحمیل کند که این دیدگاه یک دید جامع و بهینه

^۱ کارشناسی ارشد حمل و نقل و ترافیک (Kiani.alireza@gmail.com)

^۲ دکتری حمل و نقل و ترافیک (Shiran@eng.ui.ac.ir)